МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор із науково-педагогічної роботи
_____ Сергій Слободян

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ-ДОШКІЛЬНИКА

METHODS OF FORMING THE SPEECH PERSONALITY OF A PRESCHOOL CHILD

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

тип дисципліни вибіркова

мова викладання українська

Миколаїв – 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика формування мовленнєвої особистості дитини-дошкільника» для студентів спеціальності А2 Дошкільна освіта. Освітня програма: Дошкільна освіта.

«3» березня 2025 р. 17 с.

Розробник: Трифонова Олена Сергіївна, доктор педагогічних наук, професор кафедри дошкільної освіти

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни *«Методика формування мовленнєвої особистості дитини-дошкільника»* розглянуто на засіданні кафедри дошкільної освіти
Протокол № 3 від «5» березня 2025 р.

Завідувач кафедри *Олена Трифонова*

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни *«Методика формування мовленнєвої особистості дитини-дошкільника»* розглянуто Науково-методичною комісією Навчально-наукового педагогічного інституту імені В. О. Сухомлинського
Протокол № 3 від «6» березня 2025 р.

Голова *Людмила Хрящевська*

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни *«Методика формування мовленнєвої особистості дитини-дошкільника»* погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу *Андрій Лабарткава*

Робочу програму навчальної дисципліни *«Методика формування мовленнєвої особистості дитини-дошкільника»* затверджено Навчально-методичною радою НУК
Протокол № 3 від «26» березня 2025 р.

Голова НМР НУК *Сергій Слободян*

© НУК, 2025
© Трифонова О. С. 2025

ЗМІСТ

Вступ 4
1. Опис навчальної дисципліни 5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни 6
3. Передумови для вивчення дисципліни 6
4. Очікувані результати навчання 6
5. Програма навчальної дисципліни 7
6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування 12
7. Форми поточного та підсумкового контролю 13
8. Критерії оцінювання результатів навчання 15
9. Засоби навчання.... 16
10. Рекомендовані джерела інформації 16

ВСТУП

Анотація

Навчальна дисципліна «Методика формування мовленнєвої особистості дитини-дошкільника» спрямована на ознайомлення студентів із психолінгвістичними, психологічними й лінгводидактичними засадами формування мовленнєвої особистості дитини на етапі дошкілля. У процесі вивчення навчальної дисципліни студенти ознайомлюються зокрема з поняттями: «особистість», «мовна особистість», «мовленнєва особистість», «дискурс», «дискурсивна діяльність», «прецедентний текст»; методами, прийомами, формами і засобами формування мовленнєвої особистості дитини. Особливе значення у процесі вивчення навчальної дисципліни надається розгляду типології текстів у різних мовленнєвих жанрах, типам мовленнєвої поведінки особистості, чинникам ефективного формування мовленнєвої особистості дитини-дошкільника: мовна свідомість, мовна картина світу, мовленнєва активність, розвивальне мовленнєве середовище; принципам (загально дидактичні, загально методичні й спеціальні) і педагогічним умовам формування мовленнєвої особистості дітей дошкільного віку.

Ключові слова: дискурс, дискурсивна діяльність, дитина-дошкільник, мовленнєва особистість, мовленнєві жанри, мовна особистість.

Abstract

The academic discipline «The method of pre-school child's speech personality formation» is aimed at acquainting the students with psycholinguistic, psychological and linguo-didactic principles of the child's speech personality formation during the pre-school. In the course of studying the academic discipline, students are acquainted in particular with the concepts of «personality», «linguistic personality», «speech personality», «discourse», «discursive activity», «precedent text»; methods, techniques, forms and means of child's speech personality formation. Special importance in the study of the subject is given to the consideration of the texts typology in various genres of speech, the types of individual speech behaviour, the factors of the pre-school child's effective speech personality formation: language consciousness, the linguistic picture of the world, linguistic activity, developing speech environment; principles (general didactic, general methodical and special) and pedagogical conditions for the speech personality formation of pre-school children.

Key words: speech personality, linguistic personality, discourse, discursive activity, speech genres, pre-school child

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 6</td><td rowspan="3">01 Освіта</td><td colspan="2">Вибіркова</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 6</td><td>3-й</td><td>3-й</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Електронний адрес РПНД на сайті Університету

Індивідуальне науково-дослідне завдання

Загальна кількість годин –180</td><td rowspan="8">А2 Дошкільна освіта
ОП Дошкільна освіта</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>6-й</td><td>6-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекцій</td></tr>
<tr><td>20 год.</td><td>12 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>40 год.</td><td>24 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>0 год.</td><td>0 год.</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 4;

самостійної роботи студента – 6</td><td rowspan="6">Освітній рівень:
перший (бакалаврський)</td><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>120 год.</td><td>144 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні завдання: 0 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: залік</td></tr>
<tr><td colspan="2">Форма контролю: комбінована</td></tr>
</table>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: ознайомити студентів із психолінгвістичними й лінгводидактичними засадами методики формування мовленнєвої особистості дитини-дошкільника; збагатити словник майбутніх фахівців фразеологізмами, образними виразами, малими жанрами фольклору, сформувати їхню мовну й мовленнєву особистість; прищепити вміння і навички роботи з дітьми щодо формування їхньої мовленнєвої особистості.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумови для вивчення дисципліни: Українська мова за професійним спрямуванням, Педагогіка дошкільна, Культура мовлення та виразне читання, Дошкільна лінгводидактика та дитяча література.

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

ПРН-15**.** Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

ПРН-17**.** Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

ПРН-18. Володіти технологіями організації розвивального предметноігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями*:*

І. Загальнопредметні:

ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК -6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК -8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ІІ. Фахові:

ФК-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

ФК-5. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.

ФК-11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

ФК-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Мовна і мовленнєва особистість як категорія наукового дискурсу

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади формування мовної та мовленнєвої особистості

Тема 1. Мовна особистість у лінгводидактичному просторі.

1. Мовна особистість у науковому вимірі.
2. Структура і види мовної особистості.
3. Типологія мовних особистостей**.** Типи мовленнєвої поведінки.

*Література***:** [2], [3], [4].

Тема 2. Мовленнєва особистість як категорія лінгводидактики.

1. Характеристика поняття «мовленнєва особистість».
2. Сучасні дослідження мовленнєвої особистості дошкільників.
3. Теорії засвоєння мови. Передумови формування мовленнєвої особистості дітей старшого дошкільного віку.
4. Структура мовленнєвої особистості випускника закладу дошкільної освіти.

*Література***:** [3], [4].

Змістовий модуль 2. Текст і дискурс як категорія лінгводидактики

Тема 1. Текст і дискурс в аспекті мовної особистості.

1. Поняття «текст» і «дискурс», їх відмінності.
2. Стадії перетворення думки в дискурс.
3. «Прецедентний текст», його характеристика.
4. Типологія текстів у різних мовленнєвих жанрах.

*Література***:** [3], [5].

Тема 2. Персональний дискурс дошкільника.

1. Поняття «дитяча субкультура». Зміст дитячої культури.
2. Персональний дискурс дошкільника. (діалогічний і монологічний дискурси).
3. Повсякденний тип мовленнєвої культури дошкільника.

*Література***:** [2], [3].

Змістовий модуль 3. Мовна свідомість та мовна картина світу як підґрунтя формування мовленнєвої особистості дитини-дошкільника

Тема 1. Мовна свідомість – підґрунтя мовленнєвої особистості дитини.

1. Сутність понять «мовна свідомість», «мовна самосвідомість».
2. Мовна свідомість як механізм управління мовленнєво-мислиннєвою діяльністю.
3. Функції мовної свідомості.
4. Сутність понять «мовленнєва поведінка»**, «**мовленнєва поведінка дитини».

*Література***:** [3], [4].

Тема 2. Мовна картина світу дитини-дошкільника.

1. Сутність понять «картина світу», «національно-мовна картина світу».
2. Концепт як структурний елемент мовної картини світу.
3. Поняття «дитяча мовленнєва картина світу».
4. Мовленнєві неологізми дитини: їх роль у становленні мовленнєвої особистості дитини-дошкільника.

*Література***:** [3], [4].

Змістовий модуль 4. Чинники формування мовленнєвої особистості дитини-дошкільника

Тема 1. Чинники формування мовленнєвої особистості дитини-дошкільника.

1. Мовленнєва активність як чинник ефективного формування мовленнєвої особистості старшого дошкільника.

2. Активація й активізація як дві форми активності (пізнавальна, мовленнєва, художня і т.ін.).

3. Вплив розвивального мовленнєвого середовища на формування мовленнєвої особистості дитини. Вимоги до створення мовленнєво-просторового середовища.

*Література***:** [3], [4].

Змістовий модуль 5. Компетентнісний підхід до формування мовленнєвої особистості дитини-дошкільника

Тема 1. Компетентнісний підхід у навчально-мовленнєвій діяльності дітей дошкільного віку.

1. Компетентнісний підхід у сучасній парадигмі освіти.

2. «Мовна / мовленнєва компетенція», «мовленнєва компетентність» у лінгводидактичному вимірі.

3. Психологічні стимули розвитку мовленнєвої компетенції в дитячому віці.

4. Комунікативна компетенція, її характеристика.

*Література***:** [1], [2], [4].

Змістовий модуль 6. Методичні засади формування мовленнєвої особистості дитини-дошкільника

Тема 1. Характеристика рівнів сформованості мовленнєвої особистості дитини-дошкільника.

1. Завдання з формування мовленнєвої особистості дітей дошкільного віку в різних вікових групах.

2. Критерії і показники, характеристика рівнів сформованості мовленнєвої особистості дітей старшого дошкільного віку.

3. Діагностувальні методики виявлення рівнів сформованості мовленнєвої особистості дитини-дошкільника.

*Література***:** [1], [3].

Тема 2. Принципи і педагогічні умови формування мовленнєвої особистості дитини-дошкільника.

1. Принципи формування мовленнєвої особистості дитини-дошкільника (загально дидактичні, загально методичні й спеціальні).

2. Педагогічні умови формування мовленнєвої особистості дітей дошкільного віку. Поняття «інтеракція», «оцінно-контрольне середовище», «ситуації успіху».

3. Методи, прийоми, форми і засоби формування мовленнєвої особистості дітей дошкільного віку.

*Література***:** [3], [4].

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	пр	лаб	с.р.		лек	пр	лаб	с.р.
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
Модуль 1. Мовна і мовленнєва особистість як категорія наукового дискурсу										
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади формування мовної та мовленнєвої особистості										
Тема 1. Мовна особистість у лінгводидактичному просторі.	14	2	2	–	10	15	2	2	–	11
Тема 2. Мовленнєва особистість як категорія лінгводидактики.	16	2	4	–	10	15	2	2	–	11
Разом за змістовим модулем 1	*30*	*4*	*6*	–	*20*	*30*	*4*	*4*	–	*22*
Усього годин	***30***	***4***	***6***	–	***20***	***30***	***4***	***4***	***–***	***22***
Змістовий модуль 2. Текст і дискурс як категорія лінгводидактики										
Тема 1. Текст і дискурс в аспекті мовної особистості.	15	2	4	–	9	15	1	2	–	12
Тема 2. Персональний дискурс дошкільника.	15	2	4	–	9	15	1	2	–	12
Разом за змістовим модулем 2	*30*	*4*	*8*	–	*18*	*30*	*2*	*4*	–	*24*
Усього годин	***30***	***4***	***8***	***–***	***18***	***30***	***2***	***4***	***–***	***24***
Змістовий модуль 3. Мовна свідомість та мовна картина світу як підґрунтя формування мовленнєвої особистості дитини-дошкільника										
Тема 1. Мовна свідомість – підґрунтя мовленнєвої особистості дитини.	14	2	4	–	8	15	1	2	–	12
Тема 2. Мовна картина світу дитини-дошкільника.	16	2	4	–	10	15	1	2	–	12
Разом за змістовим модулем 3	*30*	*4*	*8*	–	*18*	*30*	*2*	*4*	–	*24*
Усього годин	***30***	***4***	***8***	–	***18***	***30***	***2***	***4***	–	***24***
Змістовий модуль 4. Чинники формування мовленнєвої особистості дитини-дошкільника										
Тема 1. Чинники формування мовленнєвої особистості дитини-дошкільника.	30	2	4	**–**	24	30	2	2	–	26
Разом за змістовим модулем 4	*30*	*2*	*4*	–	*24*	*30*	*2*	*2*	–	*26*

Усього годин	***30***	***2***	***4***	–	***24***	***30***	***2***	***2***	***–***	***26***
Змістовий модуль 5. Компетентнісний підхід до формування мовленнєвої особистості дитини-дошкільника										
Тема 1. Компетентнісний підхід у навчально-мовленнєвій діяльності дітей дошкільного віку.	30	2	4	–	24	30	–	2	–	28
Разом за змістовим модулем 5	*30*	*2*	*4*	–	*24*	*30*	–	*2*	–	*28*
Усього годин	***30***	***2***	***4***	–	***24***	***30***	–	***2***	***–***	***28***
Змістовий модуль 6. Методичні засади формування мовленнєвої особистості дитини-дошкільника										
Тема 1. Характеристика рівнів сформованості мовленнєвої особистості дитини-дошкільника.	10	2	4	–	4	10	–	2	–	8
Тема 2. Принципи і педагогічні умови формування мовленнєвої особистості дитини-дошкільника.	20	2	6	–	12	20	2	6		12
Разом за змістовим модулем 6	*30*	*4*	*10*	–	*16*	*30*	*2*	*8*	–	*20*
Усього годин	***30***	***4***	***10***	–	***16***	***30***	***2***	***8***	***–***	***20***
Разом за курсом	***180***	***20***	***40***	–	***120***	***180***	***12***	***24***	–	***144***

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Мовна особистість у лінгводидактичному просторі.	2	2
2	Мовленнєва особистість як категорія лінгводидактики.	4	2
3	Текст і дискурс в аспекті мовної особистості.	4	2
4	Персональний дискурс дошкільника.	4	2
5	Мовна свідомість – підґрунтя мовленнєвої особистості дитини.	4	2
6	Мовна картина світу дитини-дошкільника.	4	2
7	Чинники формування мовленнєвої особистості дитини-дошкільника	4	2
8	Компетентнісний підхід у навчально-мовленнєвій діяльності дітей дошкільного віку.	4	2
9	Характеристика рівнів сформованості мовленнєвої особистості дитини-дошкільника.	4	2
10	Принципи і педагогічні умови формування мовленнєвої особистості дитини-дошкільника.	6	6
	Разом	*40*	*24*

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- Опрацювання лекційного матеріалу– ***0,5 год. / 1 заняття***;
- підготовка до практичних занять – ***1-2 год. / 1 заняття***;
- підготовка до контрольних заходів, захисту самостійної роботи – ***9-10 год. / 1 захід***

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Опрацювання лекційного матеріалу	20	54
2	Підготовка до практичних занять	40	30
3	Підготовка до контрольних заходів, захисту самостійної роботи	60	60
	Разом	120	144

Обов'язкова складова СРС:

1. Написати есей з тем «Милозвучність української мови», «Могутність українського слова», «Мова – код нації» (*на вибір*).
2. Зробити меми, веселі відео про мовлення.
3. Скласти фразеологічний словник для дітей із ілюстраціями (*щонайменше 7*).
4. Лінгводидактичний аналіз оповідань і віршів українських поетів і письменників з тем «Природа України», «Рідна мова» (*щонайменше 10*)
5. Підготувати е-портфоліо з добором віршів, оповідань українських письменників, прислів'їв, конспектів занять, мовленнєвих ігор для дітей старшого дошкільного віку.
6. Розробити мультимедійну подорож-презентацію до країни Мови засобами ІКТ.

Вибіркова складова СРС (виконання завдань, які студент обирає з метою підвищення свого професійного рівня, особистого рейтингу згідно з п.6.16 Положення):

1. Розробити АРТ-гру для дітей 6-го р. ж.
2. Розробити лайфхаки педагогам із формування мовленнєвої особистості дітей старшого дошкільного віку.

6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування

Методи навчання:

1) на лекційних заняттях:
   - лекція;
   - пояснення;
   - дискусія;
   - проблемні запитання;
   - демонстрація.
2) на практичних заняттях:
   - виконання практичних завдань і вправ;
   - інноваційні методи розвитку критичного мислення (метод Боно);
   - аудіовізуальні методи;
   - інтерактивні методи (діалогове спілкування, робота в малих групах, комунікативний тренінг).

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- усні відповіді (практичні заняття);
- самостійні роботи;
- контрольна робота.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу містить оцінки з поточного контролю та оцінки підсумкового контролю. У кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок, де студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки впродовж семестру.

Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок (усна відповідь, захист самостійної роботи, контрольна робота).

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних і проєктних самостійних робіт, а також презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки лише досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній із позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

7. Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їхнє оцінювання

Усні відповіді на практичних заняттях	**Критерії оцінювання**
2	Студент засвідчує глибокі і повні знання з навчальної дисципліни; вільно використовує термінологічний апарат мовознавства; здатний до розв'язання теоретико-практичних завдань із формування мовленнєвої особистості дитини-дошкільника; творчо підходить до інтерпретації мовних жанрів та демонструє самостійність і оригінальність суджень; уміє складати конспекти занять, мовленнєві етюди, мовленнєво-творчі ігри, придумувати лінгвістичні казки; чітко формулює власну думку та переконливо аргументує її; виявляє високий рівень володіння нормами сучасної української літературної мови, національного мовленнєвого етикету, засобами виразності мовлення, мовленнєвої культури й обізнаності з прецедентними текстами. Відповідь правильна, повна, логічна.
1,5	Студент засвідчує достатньо повні знання з навчальної дисципліни; вільно використовує термінологічний апарат мовознавства; здатний до розв'язання теоретико-практичних завдань із формування мовленнєвої особистості дитини-дошкільника, водночас подекуди припускається незначних неточностей; уміє складати конспекти занять, мовленнєві етюди, мовленнєво-творчі ігри, придумувати лінгвістичні казки, хоча й припускається деяких методичних помилок; уміє доводити свою думку; виявляє достатній рівень володіння нормами сучасної української літературної мови, національного мовленнєвого етикету, засобами виразності мовлення, мовленнєвої культури; знає напам'ять достатню кількість прецедентних текстів.
1	Студент добре обізнаний із теоретико-методичними засадами навчальної дисципліни; здатний до розв'язання теоретико-практичних завдань із формування мовленнєвої особистості дитини-дошкільника, водночас припускає методичні огріхи в розробці конспектів занять, придумуванні лінгвістичних казок; не завжди переконливо аргументовує свою думку; виявляє задовільний рівень володіння нормами сучасної української літературної мови; знає формули національного мовленнєвого етикету, водночас не завжди використовує їх у власному мовленні. Відповідь містить неточності.
0,5	Студент має поверхневі знання з навчальної дисципліни; частково та поверхово відтворює навчальний матеріал, називаючи окремі лінгводидактичні факти; виявляє нерозуміння ключових понять навчального курсу, розв'язання завдань теоретико-практичних завдань із формування мовленнєвої особистості дитини-дошкільника; демонструє низький рівень мовленнєвої культури; припускається великої кількості помилок у розробці конспектів занять, придумуванні лінгвістичних казок, виконанні практичних завдань, при цьому не здатний виправити їх навіть із допомогою викладача. Відповідь не логічна, часто не

	обґрунтована.
	Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 40 балів (20 відповідей по 2 бали ДФН) та 36 балів (12 відповідей по 3 бали ЗФН).

Самостійна (проєктна) робота	**Критерії оцінювання**
5	Студент володіє вміннями й навичками розробляти конспекти занять, мовленнєвих ігор і вправ, е-портфоліо тощо; творчо підходить до виконання завдань самостійної роботи, демонструє самостійність і оригінальність. Виконує завдання в установлений термін.
4	Студент володіє вміннями й навичками розробляти конспекти занять, мовленнєвих ігор і вправ, е-портфоліо тощо, водночас подекуди припускається незначних неточностей; творчо підходить до виконання завдань самостійної роботи, демонструє самостійність суджень. Виконує завдання в установлений термін.
3	Студент володіє вміннями й навичками розробляти конспекти занять, мовленнєвих ігор і вправ, е-портфоліо тощо, хоча і припускається значних методичних помилок; не завжди чітко і зрозуміло позиціонує власну думку. Виконує роботу з порушенням установленого терміну.
2	Студент поверхнево володіє вміннями й навичками розробляти конспекти занять, мовленнєвих ігор і вправ, е-портфоліо тощо, водночас припускаються суттєвої кількості методичних помилок; не демонструє навички творчого розв’язання завдань; виконує роботу з порушенням установленого терміну.
1	Студент має значні труднощі в розробці конспектів занять, мовленнєвих ігор і вправ тощо; не демонструє навички творчого розв’язання завдань; виконує роботу з порушенням установленого терміну.
	Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 42 бали (6 робіт по 7 балів ДФН) та 46 балів (4 роботи по 7 балів, останні 2 завдання – по 9 балів, для ЗФН).

Контрольна робота	**Критерії оцінювання**
15-18	Студент виявив глибокі й систематичні знання з методики формування мовленнєвої особистості дитини-дошкільника; творчо підходить до вирішення теоретико-практичних завдань, демонструє самостійність і оригінальність суджень, переконливо аргументує їх.
11-14	Студент виявив глибокі й систематичні знання з методики формування мовленнєвої особистості дитини-дошкільника; дає правильні, подекуди не повні визначення теоретико-методичних засад навчальної дисципліни; здатний до розв’язання теоретико-практичних завдань, водночас подекуди припускається незначних неточностей; демонструє самостійність суджень; уміє доводити свою думку.
7-10	Студент виявив достатні знання з методики формування мовленнєвої особистості дитини-дошкільника; дає правильні, подекуди не повні визначення теоретико-методичних засад навчальної дисципліни; здатний до розв’язання практичних завдань, водночас припускається методичних

	огріхів; вміє доводити свою думку, хоча не завжди може її аргументувати.
4-6	Студент засвоїв програмовий матеріал із методики формування мовленнєвої особистості дитини-дошкільника в передбачуваному обсязі; виявляє розуміння окремих наукових понять; демонструє задовільний рівень розв'язання теоретико-практичних завдань, відсутність аргументованих висновків.
1–3	Студент виявив слабкі знання з методики формування мовленнєвої особистості дитини-дошкільника; виявляє нерозуміння наукових понять, на низькому рівні розв'язує практичні завдання; демонструє низький рівень культури мови; не вміє аргументовано доводити думку.
0	Робота не виконувалася.
	Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 18 балів для ДФН і ЗФН

Форма контролю	**Максимальна кількість балів**	
	Денна форма	**Заочна форма**
Практичні заняття	20х2 бали = 40 балів	12х3 бали = 36 балів
Самостійна (проєктна) робота	6х7 балів= 42 бали	6х7 балів = 46 балів
Контрольна (письмова) робота	1х18 балів = 18 балів	1х18 балів = 18 балів
Всього	**100**	**100**

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Змістові модулі / теми		Денна форма		Заочна форма	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	Т1	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	3
	Т2	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	3
		Самостійна (проєктна) робота	7	Самостійна (проєктна) робота	7
ЗМ 2	Т1	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	3
	Т2	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	3
		Самостійна (проєктна) робота	7	Самостійна (проєктна) робота	7
ЗМ 3	Т1	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	3
	Т2	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	3

		Самостійна (проєктна) робота	7	Самостійна (проєктна) робота	7
ЗМ 4	Т1	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	3
		Самостійна (проєктна) робота	7	Самостійна (проєктна) робота	7
ЗМ 5	Т1	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	3
		Самостійна (проєктна) робота	7	Самостійна (проєктна) робота	9
ЗМ 6	Т1	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	3
	Т2	Відповідь на практичному занятті	6	Відповідь на практичному занятті	9
		Самостійна (проєктна) робота	7	Самостійна (проєктна) робота	9
Контрольна робота			18	Контрольна робота	18
Підсумковий контроль		Залік	100	Залік	100
Сума			100		100

9. Засоби навчання

Наочним матеріалом для лекційних занять послужать передусім мультимедійні засоби (комп'ютерні презентації); відеоматеріали (навчальні відео).

На практичних заняттях прислужиться бібліотечних фонд Університету та електронні репозитарії світу.

Під час виконання завдань самостійної роботи доцільним стане використання бібліотечного фонду та енциклопедій, словників, довідників, корисних сайтів для набуття методичних навичок у розробці конспектів сценаріїв проведення різних видів театру тощо з організації театралізованої діяльності в закладах дошкільної освіти.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Базовий компонент дошкільної освіти. Київ, 2021 [Електронний ресурс]. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/doshkilna/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-na-sajt-ostatochnij.pdf
2. Комунікативно-мовленнєвий супровід становлення україномовної особистості майбутніх фахівців дошкільної освіти півдня України : навчальний посібник / А. М. Богуш, О. С. Трифонова, О. І. Кисельова. Одеса : Видавництво ТОВ «Лерадрук», 2013. 241 с.
3. Трифонова О. С. Формування мовленнєвої особистості дітей старшого дошкільного віку : монографія. Одеса : Видавництво ТОВ «Лерадрук», 2012. 467 с.

4. Трифонова О. С. Формування мовленнєвої особистості дитини-дошкільника в умовах двомовного соціокультурного середовища. Розвиток особистості дитини дошкільного віку в різних видах діяльності : колект. монографія / Богуш А. М., Грама Н. Г., Луцан Н. І. Одеса, 2013. С.63-86.
5. Трифонова О. С. Компетентнісний підхід до формування мовленнєвої особистості дітей старшого дошкільного віку : монографія. Одеса: ТОВ Лерадрук, 2012. 203 с.
6. Трифонова О. Формування мовленнєвої особистості в дітей старшого дошкільного віку. *Наукова школа академіка Алли Богуш*: колект. моногр. / Упор. і заг. ред. А. М. Богуш. Івано-Франківськ: НАІР, 2024. 380 с. С. 14–44. http://dspace.pdpu.edu.ua/handle/123456789/21938

Допоміжна

1. Бацевич Ф. С., Чернуха В. Мовна особистість у сімейному спілкуванні: лексико-семантичні виміри: монографія. Львів: ПАІС, 2014.
2. Богуш Алла. Мовленнєвий розвиток дітей від народження до 7 років : монографія. 2-е вид. Київ : Видавничий дім «Слово», 2010. 374 с.
3. Гавриш Н. В. Калейдоскоп інформаційно-ігрової творчості дітей. Методичні рекомендації щодо використання коректурних таблиць / Н. В. Гавриш, О. Безсонова. Київ : Видавничий дім «Слово», 2012. 256с., 80 с.
4. Калмикова Л. О. Розвиток мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку : діагностико-розвивальна програма: монографія. Переяслав-Хмельницький : ПП «СКД», 2010. 212 с.
5. Калмикова Л. Принципи формування мовленнєвої особистості дошкільника – суб'єкта мовленнєвої діяльності. URL: http://oaji.net/pdf.html?n=2016/1551-1478883962.pdf
6. Махінов В. М. Становлення мовної особистості в історії розвитку європейського соціокультурного освітнього простору /за ред. М. Б. Євтуха. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2012. 428 с.
7. Пентилюк М., Федяєва В. Концептуальні засади виховання дитини як мовної особистості в родинному середовищі. *Інноватика у вихованні.* Випуск. 11. Том 2. 2020. С. 35 -44.
8. Піроженко Т. О. Комунікативно-мовленнєвий розвиток дошкільника. Тернопіль : Мандрівець, 2010. 152 с.
9. Радзієвська Т. В. Нариси з концептуального аналізу та лінгвістики тексту. Текст – соціум – культура – мовна особистість : монографія. Інститут мовознавства імені О. О. Потебні НАН України. Київ : ДП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2010. 491 с.
10. Скуратівський Л. До питання про значення поняття «мовленнєвий розвиток» та інші близькі за змістом поняття. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 3. С.2-4.
11. Стахів М. О. Український комунікативний етикет : навч. посіб. Київ : Знання, 2008. 245 с.
12. Формування мовної особистості на різних вікових етапах : монографія / Богуш А. М., Трифонова О. С., Кисельова О. І. та ін. Одеса : ПНЦ АПН України, 2008. 272 с.
13. Федій О.А. Естетотерапія: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 256 с.

Інформаційні ресурси

1. Дитячий сайт Казкар. URL: https://x.com/kazkar_at
2. Національна бібліотека України імені В. Г. Вернадського URL : http://www.nbuv.gov.ua/
3. Українська казка [Електронний ресурс]. URL: https://kazky.org.ua/zbirky/ukrajinsjki-narodni-kazky
4. Читанка (дитяча публічна онлайн-бібліотека) [Електронний ресурс]. URL : http://chytanka.com.ua/